

Kdo zvítězil v soutěži Quarry Life Award 2018?

Text: Kristýna Šebková, Hana Michalíková

Co je Quarry Life Award?

Quarry Life Award je mezinárodní soutěž zaměřená **na zvyšování povědomí o biologické hodnotě těžebních míst** a hledání způsobů, jak tuto hodnotu dále podporovat cílenými managementovými opatřeními. Těžební lokality jsou často místa, která nabízí svým charakterem obnaženého horninového podloží živinami chudá (oligotrofní) stanoviště, na která se vážou ustupující, ohrožené či chráněné druhy.

Soutěž Quarry Life Award je soutěž jak pro studenty základních, středních či vysokých škol, tak pro vědecké pracovníky a další zájemce, kteří mají nápady a ideje, jak chránit a podporovat biodiverzitu daných těžeben. Dává tímto možnost navázání spolupráce mezi těžaři a zájemci z řad odborníků i laiků, kterým umožní poznávat tato atraktivní místa a navrhnout vlastní opatření, jak je dále rozvíjet.

Historie soutěže

Soutěž byla poprvé uspořádána skupinou HeidelbergCement v roce 2011. Účastníci prvních tří ročníků soutěže i nadále spolupracují v kame-nolomech a pískovnách na rozvíjení svých projektů v oblasti biodiverzity a potvrzují tak, že projekty ukončením soutěže nekončí. České týmy za dobu konání soutěže opakovaně

úspěšně reprezentovaly Českou republiku, neboť během tří ročníků získaly následující ocenění – celkový vítěz soutěže, vítězství v kategorii Posílení biodiverzity a dvakrát nominace na vítěze kategorie.

Vyhlášení národního kola

Se svými návrhy projektů se do posledního ročníku soutěže, kterou v ČR a SR pořádají společnosti Českomoravský štěrk, a. s., a Českomoravský cement, a. s., přihlásilo 10 týmů, z nichž 6 vybraných realizovalo od 1. ledna do 20. září 2018 své projekty v lomech **Pohled, Hrabůvka a Mokrá** a na štěrkopískovnách **Planá nad Lužnicí a Bytča** (Slovensko). Týmy usilovně pracovaly na svých projektech až do 20. září, kdy byly povinny odevzdat závěrečné zprávy, které hodnotila česká porota složená z řad odborníků a zástupců obou pořádajících společností.

Ve čtvrtek 1. listopadu 2018 se v Otevřené zahradě Nadace Partnerství v Brně uskutečnilo slavnostní vyhlášení vítězů. Vítězné projekty byly oceněny trofejemi, diplomy a šeky v hodnotě 2 500 a 5 000 eur. Celkem byly uděleny ceny za **17 500 eur**.

Všechny předložené projekty byly velmi dobře a podrobně zpracované, s velkým entuziasmem, pílí a nápady. Porota oceňovala především

inovativnost, přenositelnost závěrů a jejich aplikovatelnost v terénu.

Za nejlepší v kategorii **Výzkumné projekty** vyhodnotila porota projekt dvou gymnazistů Jakuba Váchy a Šimona Zemana řešící biodiverzitu bezobratlých v pískovně Planá nad Lužnicí v jižních Čechách. Tým našel celkem 344 druhů bezobratlých, 30 druhů obratlovců, 46 druhů cévnatých rostlin a 3 druhy mechorostů. Na základě tohoto zjištění byla pískovna týmem vyhodnocena jako biologicky vysoce významná, s výskytem mnoha ohrožených druhů a biotopově specializovaných živočichů. Součástí navrhovaných opatření jsou doporučení, jak postupovat při rekultivaci a sanaci pískovny, návrh Edukačního biocentra a brožura o geologii.

První místo v kategorii **Veřejné komunitní projekty** získal projekt zabývající se antropologickými a ekologickými souvislostmi ve štěrkopískovně Bytča na Slovensku. Soutěžní tým pracoval především s místní komunitou, oslovoval kolemjdoucí, prováděl hloubkové rozhovory se zdejšími klíčovými stakeholdery a také uspořádal mezioborovou procházku za účasti místních obyvatel a vedoucího pískovny. Antropologický výzkum doplnil tým o terénní šetření, monitoringy druhů, ať už rostlinných, či živočišných, a o přehled biotopů. Praktickými závěry jsou návrhy řešení jak na podporu biodiverzity, tak na podporu společného užívání možných vodních ploch pro volnočasové aktivity místních občanů, jako je např. koupání či procházky.

Neocenitelným přínosem pro soutěžící je také to, co se během posledního roku sami naučili. To dokládá např. zhodnocení soutěže týmem z brněnského gymnázia s projektem

▲ Gymnazisté Šimon Zeman a Jakub Vácha se umístili na 1. místě v kategorii Výzkumných projektů

▼ Vyhlášení vítězů kategorie Veřejných komunitních projektů

▼ Tým z chotěbořského gymnázia byl nejpčetnější a velmi kreativní, vytvořil návrhy na pracovní listy, informační cedule, lištu s horninami, letáčky apod.

▲ Hmyzí pasti v lomu Mokrá

www.quarrylifeaward.cz

s názvem Cementíkovo putování, který si dal za cíl vybudovat v blízkosti lomu stezku: „Za klad tohoto projektu považujeme vzdělání sebe samých. Víme spoustu věcí o lomu, které můžeme šířit dál. Máme spoustu nových zkušeností s organizováním projektu, potkali jsme spoustu nových

a zajímavých lidí. Víme, kolik je potřeba povolení pro postavení sloupku. Umíme si lépe zorganizovat svůj čas. Pro náš osobnostní rozvoj nám tato soutěž dala opravdu mnoho.“

Vyhlášení mezinárodního kola

Všech šest projektů se nezávisle na výsledcích českého kola účastní i mezinárodního kola soutěže. Vyhlášení proběhne **5. prosince v Bruselu** a vítězné projekty v šesti kategoriích budou oceněny částkou **10 000 eur**. Celkový vítěz ročníku získá **30 000 eur**.

Více informací o soutěži, aktuální i blogy soutěžních týmů najdete na webových stránkách soutěže www.quarrylifeaward.cz. ■

VÝZKUMNÉ PROJEKTY

1. místo: **Jak geodiverzita ovlivňuje méně známé skupiny bezobratlých a ekosystémy pískoven** (J. Vácha, Š. Zeman)
2. místo: **Sezónní aktivita včelstev ve vztahu k biodiverzitě lomů** (L. Tichý, P. Dundek, L. Růžičková, S. Švédová)
3. místo: **Kamenolom Hrabůvka: potenciál pro refugium vzácných druhů** (J. Růžičková, L. Harmáčková, M. Hykel, O. Popelka, V. Taraška)

VEŘEJNÉ KOMUNITNÍ PROJEKTY

1. místo: **Biodiverzita a člověk: propojení antropologických a ekologických souvislostí ve šterkopískovně Bytča** (K. Zahradníčková, R. Krylová, A. Pelikánová, V. Jurek, J. Lojda)
2. místo: **Hod' krátký pohled na kamenolom Pohled** (kolektiv studentů gymnázia Chotěboř pod vedením E. Jirsové)
2. místo: **Cementíkovo putování** (M. Elisová, P. Zelinková)

VÍTĚZ VEŘEJNÉHO HLASOVÁNÍ

Projekt Cementíkovo putování (M. Elisová, P. Zelinková)

POROTCI 4. ROČNÍKU

Karel Chuděj – generální ředitel společnosti Českomoravský cement, a.s.

Karel Lorek – předseda dozorčí rady Českomoravský šterk, a.s.

Jiří Sádlo – Botanický ústav Akademie věd ČR, Oddělení ekologie invazí

Zdeněk Vermouzek – ředitel České společnosti ornitologické, partnera mezinárodního sdružení na ochranu ptáků BirdLife International